

9

Koululaisten ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon selvitys

HEL 2020-007093 T 12 01 03

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää merkitä tiedoksi selvityksen, jossa kartoitettiin huoltajien vuorotyöstä johtuva vuosiluokkien 1-6 oppilaiden ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon tarve, mahdolliset palvelun tuottamisen muodot sekä arvio niiden aiheuttamista kustannuksista.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus antoi 27.11.2019 kokouksessaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle tehtäväksi selvittää vuosiluokkien 1-6 oppilaiden huoltajien vuorotyöstä johtuvaa tarvetta ilta-, yö- tai viikonloppuhoidolle. Selvityksen jälkeen arvioidaan mahdollisia järjestämistapoja ja sitä, kuinka hoito saataisiin tarvittaessa järjestettyä lähellä lapsen kotia ja koulua. Samalla selvitetään palvelun aiheuttamia kustannuksia.

Ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon järjestäminen varhaiskasvatuksessa

Ilta-, yö- ja viikonloppuhoitoa (vuorohoitoa) järjestetään varhaiskasvatuksessa tarpeen mukaisessa laajuudessa lapsille, jotka tarvitsevat sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.

Helsingissä vuorohoitoa järjestetään perheiden tarpeiden mukaan kuudessa päiväkodissa eripuolilla kaupunkia. Lisäksi neljä päiväkotia tarjoaa iltahoitoa klo 22.00 saakka. Vuorohoito ei ole lähipalvelua. Päiväkoiteihin keskitetty vuorohoito on suunniteltu vastaamaan pienten, alle kouluikäisten lasten tarpeita.

Koululaisten ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon tarvekartoitus

Huoltajien poikkeuksellisista työajoista johtuvan ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon tarvekartoitus toteutettiin vuosiluokkien 1-6 oppilaiden huoltajille tammikuussa 2020. Kysely lähetettiin noin 30 000 huoltajalle Wilma -järjestelmän kautta.

Vastauksia kyselyyn saatiin yhteensä 10 575. Kyselyyn vastanneista 1 676 ilmoitti lapselleen satunnaisen ilta-, yö- tai viikonloppuhoidon tarpeen. Säännöllisen ilta-, yö- tai viikonloppuhoidon tarpeen ilmoitti 508 vastaajaa. Kyselyn perusteella vuosiluokkien 1-2 oppilailla on säännöllinen iltahoidon tarve 248 lapsella ja satunnainen tarve yli 800 lapsella.

Suurpiiri- ja koulukohtaisessa tarkastelussa viikoittaisia poikkeuksellisen hoitoajan tarpeita on erityisesti Ruoholahti-Kamppi-Meilahti -alueella, Maunula-Oulunkylä -alueella sekä Malmilla ja Vuosaarella.

Koululaisten vuorohoidon järjestämisen kyselyyn vastanneet huoltajat painottivat eniten palvelun järjestymistä lähellä kotia. Seuraavaksi eniten valinnoissa painotettiin hoidon järjestymistä sisarusten kanssa samassa paikassa tai hoidon järjestymistä kotona.

Koululaisten ilt-, yö- ja viikonloppuhoidon järjestämisen vaihtoehtoja

Seuraavassa kuvataan kartoituksen tulosten pohjalta laadittuja vuorohoidon järjestämisen vaihtoehtoja. Ne perustuvat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestämien palveluiden mahdolliseen laajentamiseen tai palvelun ostoon.

1. Koululaisten iltapäivätoiminnan aukioloaikaa jatketaan keskitetysti viidessä iltapäivätoiminnan paikassa. Tällöin toiminta-aikaa jatkettaisiin nimetyissä toimintapaikoissa esimerkiksi klo 20-22.00 saakka.

Iltatoiminnan kustannuksiin on laskettu toimipisteittäin kahden ohjaajan henkilöstökulut noin 35 000 euroa/ohjaaja. Jos toimintaa järjestetään viidessä toimipisteessä, ovat vuosittaiset henkilökustannukset yhteensä noin 350 000 euroa

Lisäksi toiminnan kustannuksiin on laskettu ateriakuluja päivällinen ja iltapala yhteensä noin 4 euroa á-hinta. Jos eri puolilla kaupunkia tapahtuvassa iltatoiminnassa päivittäiseksi osallistujamääräksi arvioidaan yhteensä 50 lasta, olisivat vuosittaiset ateriakustannukset noin 36 000 euroa (9 kk x 20 pv x 50 lasta x 4 euroa).

Iltatoiminnan kustannukset viidessä iltapäivätoiminnan toimipisteessä olisivat vuositasona yhteensä noin 386 000 euroa.

Iltahoidon tarpeet ovat usein yksittäisiä. Toimintaa on vaikeaa järjestää siten, että koululaisten iltahoidon tarpeet ja tarjonta kohtaavat ilman, että välimatkat koulun, iltahoidon ja kodin välillä muodostuvat pitkiksi. Iltatoiminnan järjestäminen ei vastaa koululaisten yöhoidon tarpeeseen.

2. Ilt-, yö- ja viikonloppuhoidon järjestetään ympärivuorokautisessa tai iltahoidossa tarjoavassa päiväkodissa. Vuorohoitopäiväkotiin arvioidaan kahden henkilön lisätarve, mikäli koululaisia hoidetaan vuorohoitopäiväkodissa. Toiminta lisää vuosittaisia henkilöstökuluja noin 70 000 euroa/päiväkotia ja ateriakuluja 50 lapsen mukaan arvioituna noin 36 000 euroa.

Koululaisten hoidon vuosikustannukset viidessä vuorohoitopäiväkodissa järjestettynä olisivat vuositasona yhteensä noin 386 000 euroa.

Jos koululaisten ilta-, yö- ja viikonloppuhoito järjestettäisiin vuorohoito-päiväkodeissa, välimatkat kodin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuisivat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi olisi kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

3. Yöhoito järjestetään lapsen kotona. Palvelun järjestäisi kaupungin kilpailuttama yksityinen palveluntuottaja. Arvio yöhoidon hinnasta on noin 400 euroa/yö. Jos yöhoidon käyttöä olisi noin 120 kertaa kuukaudessa, ovat kustannukset vuositasolla noin 480 000 euroa (10kk x 120 yötä x 400 euroa). Kustannukset kasvavat käyttäjämäärän mukaan.

On vaikeaa arvioida kuinka suureksi koululaisten todellinen vuorohoidon käyttö ja siitä aiheutuvat kustannukset muodostuisivat. Vaihtoehtoisissa 1 ja 2 kustannusarvio on laskettu 50 lapsen mukaan. Vaihtoehtoisissa 3 kustannukset on laskettu 30 viikoittaisen hoitoyön mukaan (15 lasta, 2 hoitoyötä/viikko).

Vuorohoidon käyttöön vaikuttavat lapsen arkirytmien kokonaisuus, lapsen ikä, hoidon järjestämisen tapa, sen etäisyys lapsen ja perheen elinpiiristä ja palvelun hinta perheelle.

Koululaisten vuorohoitotoselvityksen pohjalta ei ole tehty palvelun laajentamisen suunnitelmaa eikä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ole varauduttu lisämäärärahatarpeisiin.

Lapsivaikutukset

Alle kouluikäisille vuorohoidossa oleville lapsille muodostuu rytmi huoltajien lepo- ja työvuorojen mukaisesti. Sen sijaan kouluikäisillä lapsilla arkirytmien määrittää koulun lukujärjestys, toiminta-aika ja harrastukset, jotka eivät joustu huoltajien työaikojen mukaan.

Lapsen hyvinvoinnin näkökulmasta ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon järjestämisessä tulee ottaa huomioon lapsen etu, riittävä lepoaika, tarpeet, jaksaminen, kaverisuhteet ja harrastusmahdollisuudet. On otettava huomioon, kuinka moneen ryhmään ja toimintaympäristöön lapsi päivän aikana liittyy ja miten lapsen siirtyminen kodin, koulun, iltapäivätoiminnan ja mahdollisen ilta- tai yöhoidon välillä tapahtuu.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Liitteet

-
1	V_27112019_Valtuutettu_Johanna_Sydanmaan_aloite_pi
2	koonti koululaisten vuorohoito 12.10.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatus ja koulutus